

Laekunud ettepanekud ja seisukohad Supilinna tiigi puhastamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõule ning nendega arvestamine			
Esitaja, kuupäev ja kirja nr	Ettepanek, seisukoht	Seisukohaga ja ettepanekuga arvestamine/mittearvestamine	KMH programmi korrigeerimise/ täiendamise vajadus
Keskonnaamet, 04.08.2021 (kiri nr 6-3/21/11238-3)	<p>Keskonnaamet esitas programmi kohta järgnevad märkused ja ettepanekud:</p> <p>1. KMH programmi peatükis 3. Kavandatava tegevuse alternatiivid võimalused II alternatiiv – tiigi puhastamine, süvendamine ja kaldajoone muutmine alalõigu all on kirjas, et Oa tn ja laiendatava veepiiri vahele jäetakse kõrghaljastatud puhverriba. Keskonnaamet juhib tähelepanu, et kahepaiksete vastsete kiiremaks arenguks on oluline tiigi avatus päikesele. Puude lähedus suurendab ka lehevarise hulka vees ja kiirendab sellega tiigi kinnikasvamist. Palume sellega KMH aruandes arvestada.</p>	Seisukohaga arvestatud	<p><u>KMH programmi ptk 3 korrigeeritakse järgmiselt:</u> <i>Oa tn ja laiendatava veepiiri vahele on kavas jätta kõrghaljastatud puhverriba.</i></p> <p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) täiendatakse järgmiselt:</u></p> <p><i>Oa tn ja laiendatava veepiiri vahele on kavas jätta kõrghaljastatud puhverriba, mis võib mõjutada kahepaiksete vastsete arengut ja kahepaiksete elutingimusi.</i></p> <p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) täiendatakse järgmiselt:</u></p> <p><i>Oa tn ja laiendatava veepiiri vahele kavandatava kõrghaljastatud puhverriba tõttu suureneb lehevarise hulk vees ja võib kiirendada sellega tiigi kinnikasvamist. Eelkirjeldatu vajab KMH aruandes põhjalikumalt käsitlemist.</i></p>
	<p>2. Peatükk 6. Mõjuallikad, mõjuala suurus ning eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju. Setete ja taimestiku eemaldamine ning käitlemine (sõltuvalt valitud puhastamisalternatiivist ka tiigi süvendamine) mõjutavad nii Supilinna tiiki, seda ümbritsevat kaldapiirkonda, mida kasutavad ehitusmasinad ja võivad mõjutada ka Supilinna tiigiga ühendatud Emajõge.</p>	Seisukohaga arvestatud.	<p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) täiendatakse järgmiselt:</u> <i>Setete ja taimestiku eemaldamine ning käitlemine (sõltuvalt valitud puhastamisalternatiivist ka tiigi süvendamine) mõjutavad nii Supilinna tiiki, seda ümbritsevat kaldapiirkonda (mida kasutavad ehitusmasinad ning kasutatakse</i></p>

Laekunud ettepanekud ja seisukohad Supilinna tiigi puhastamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõule ning nendega arvestamine			
	<p>Keskkonnaamet palub KMH aruandes käsitleda, kas setete tahendamiseks on vaja ka ladustamisala, millega seoses võib ka mõjuala suurenedada.</p>		<p><i>eemaldatud sette ajutiseks ladustamiseks) ja võivad mõjutada ka Supilinna tiigiga ühendatud Emajõge.</i></p> <p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) täiendatakse järgmiselt:</u> <i>Supilinna tiigi puhastamisega seotud tööde mõjuala on kujutatud joonisel 22, mis täpsustab KMH aruande koostamisel (nt lähtuvalt sette ladustamisala asukohast).</i></p>
	<p>3. Supilinna tiigist taimestiku eemaldamisel ja veega taastäitmisel jõuab tiigi veesambasse pärast puhastustööde läbiviimist tõenäoliselt suurel hulgal vabu toitesoolasid (nii pinnasest, mis uue tiigiveega kokku puutub, kui sadeveega kui ümberkaudsetelt aladelt), mis tiigi puhastamisele järgneval suvel tõenäoliselt põhjustavad omakorda suurte niitrohevetikamattide ilmumise veekogu pinnale, kuna tiigist puuduvad siis veel suurtaimed, mis tavapärastelt vabu toitesoolasid oma elutegevuse käigus eemaldaksid. See omakorda toob kaasa visuaalse häiringu ning vetikamattide lagunedes ka ebameeldiva lõhna. Palume ekspertidel sellise võimalusega arvestada ja hindamisel leida võimalikke leevendavaid meetmeid. Näiteks niitrohevetikamattide eemaldamine veekogust enne nende lagunemise algust. Sel moel tõstetakse veekogust välja ka üleliigsed toitesoolad, mis on veesambast vetikamattidesse koondunud ning tiigi visuaalse üldmulje ja kogu tiigi elustikukooslus taastuvad kiiremini, Lisaks tuleks kaaluda (vähemalt osaliselt) ka kalda – ala taimestiku eemaldamata jätmist, kuna ka suurtaimed aitavad tiigi puhastamise järgselt veesambasse jõudvaid toitesoolasid kiiremini siduda, aidates vältida nii tiigi „õitsemist“ kui kiirendades elustiku ja veelupaiga taastumist.</p>	<p>Kirjeldataud protsessi käsitletakse KMH aruandes.</p>	<p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) täiendatakse järgmiselt:</u> <i>Pärast tiigi puhastamist on oodata Supilinna tiigi ökoloogilise seisundi paranemist, kuid vahetult pärast puhastamistõid ja veega taastäitumist võib ajutiselt tiigi veekvaliteet halveneda tiigi põhjast pärinevate ja vees lahustuvate toitainete tõttu. See võib põhjustada suurte niitrohevetikamattide ilmumist veekogu pinnale, kuna tiigist puuduvad siis veel suurtaimed, mis tavapärastelt toitaineid veest eemaldaksid. See toob kaasa visuaalse häiringu ning vetikamattide lagunedes potentsiaalselt ka ebameeldiva lõhna....</i> <i>Eelkirjeldatau vajab KMH aruandes põhjalikumalt käsitlemist.</i></p> <p><u>.... settekäitlusel tekkiva lõhna kaudu. Lisaks võib ebameeldivat lõhna tekkida pärast tiigi</u></p>

Laekunud ettepanekud ja seisukohad Supilinna tiigi puhastamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõule ning nendega arvestamine			
	Palume aruandes kaaluda.		<i>puhastamist ja taastäitmist veekogu põhjast vette lahustuvate toitainete tõttu vohama hakkavate vetikamattide lagunemise tõttu.</i>
	<p>4. Arvestades eelpool toodut, palume täiendada ptk-6 „Mõjuallikad, mõjuala suurus ning eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju“ alapunkti „Võimalikud Supilinna tiigi puhastamisega kaasnevad eeldatavalt olulised keskkonnamõjud võivad avalduda eelkõige järgmistele keskkonnaelementidele“. Ühtlasi palume täpsustada sama ptk-i alapunktis „Võimalikud Supilinna tiigi puhastamisega kaasnevad eeldatavalt olulised positiivsed keskkonnamõjud võivad avalduda eelkõige järgmistele keskkonnaelementidele: Supilinna tiigi ökoloogilise seisundi paranemisele“ öeldut, kuna üksnes tiigist setete eemaldamine ei taga ökoloogilise seisundi paranemist, pigem võib see (vastavalt eelpool toodule) kaasa tuua senise stabiilse ökosüsteemi seisundi halvenemise, kuna tiik viiakse n-ö noore veekogu staadiumisse, millele on iseloomulikud ulatuslikud veeõitsengud ning suur toitesoolade hulk veesambas, mis aga kumbi ei viita veekogu heale ökoloogilisele seisundile.</p> <p>Siinkohal tuleks täpsustada, et tiigi ökoloogiline seisund võib paraneda pärast tiigi taimestumist ning kogu koosluse uuesti stabiliseerumist, kuid kui pika aja jooksul see toimub, on ekspertide hinnata.</p>	Seisukohaga arvestatud	<p>KMH programmi täiendused on kirjeldatud eelnevates lahtrites.</p> <p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) täiendatakse järgmiselt:</u></p> <p><u>Supilinna tiigi ökoloogilise seisundi paranemine.</u> Sette eemaldamisel suureneb veepeegli pindala. Tiigi ökoloogiline seisund võib paraneda pärast tiigi taimestumist ning kogu koosluse uuesti stabiliseerumist, kuid kui pika aja jooksul see toimub ja millised võivad olla ebasoovitavad mõjud, selgitatakse välja KMH aruande käigus.</p>
	5. Ptk 3 kirjelduse kohaselt on kavandatud läbi ajutise truubi isevoolselt tühjaks lasta. Ptk 6 oluliste negatiivsete mõjude kohaselt on kavas pumbata juurde tulev põhjavesi Emajõkke. Palume peatükke korrigeerida, et tegevus oleks ühtlaselt arusaadav.	Seisukohaga arvestatud	<p>KMH programmi ptk 3 korrigeeritakse järgnevalt: Aja jooksul tiiki lisanduv põhjavesi koguneb tiigi keskele kaevatud kraavi ning juhitakse kas isevoolselt või pumbates Emajõe ääres kulgeva kergliiklustee muldesse paigaldatud ajutise truubi kaudu Emajõkke.</p> <p><u>KMH programmi ptk 7 (varasemalt ptk 6) korrigeeritakse järgnevalt:</u></p>

Laekunud ettepanekud ja seisukohad Supilinna tiigi puhastamise keskkonnamõju hindamise programmi eelnõule ning nendega arvestamine			
			<i>mõju Emajõe veekvaliteedile. Enne taimestiku ja setete eemaldamist tuleb vesi tiigist Emajõkke juhtida tiigi keskele kaevatud kraavi ja ajutise truubi kaudu. Tiigi puhastustööde ajal kogutakse juurdetulev põhjavesi tiigi keskele kaevatud kraavi kokku ning juhitakse isevoolselt või pumbates Emajõkke.</i>
	6. Ptk 7 märgitakse vajadust uuringuga selgitada sette seisundit. Teeme ettepaneku uurida ka Emajõkke suunatava vee kvaliteeti, et selgitada, kas see on Emajõe jaoks ohutu.	Seisukohta kaalutakse	<u>KMH programmi ptk 8 (varasemalt ptk 7) täiendatakse järgnevalt:</u> KMH aruande koostamise käigus hinnatakse vajadust uurida Supilinna tiigist Emajõkke suunatava vee kvaliteeti, eesmärgiga selgitada välja selle mõju Emajõe.
	7. Ptk 8 märgitakse, et avalikustamisest teavitatakse muuhulgas Keskkonnaameti veebilehe vahendusel. Juhime tähelepanu, et kuna otsustajaks on Tartu Linnavalitsus, siis KeHJS § 16 lg 6 kohaselt peab programmi avalikustama otsustaja veebilehele, nii et kindlasti tuleb teavitada otsustaja veebilehel ning täiendavad avalikustamise kohad (Keskkonnaamet, ekspertfirma jne) on täiendavaks võimaluseks.	Seisukohaga arvestatud	KMH programmi ptk 9 (<u>varasemalt ptk 8</u>) korrigeeritakse. KMH programm avalikustatakse otsustaja ehk Tartu linna (www.tartu.ee) veebilehel.
	Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et programm on hindamise läbiviimiseks piisav ja asjakohane, kui arvestatakse esitatud ettepanekutega. Ekspertgrupp on piisav KMH läbiviimiseks Keskkonnaameti pädevusse jäävates valdkondades.	Seisukoht teatavaks võetud	